

NOTĂ INFORMATIVĂ

CU PRIVIRE LA MONITORIZAREA ACTIVITĂȚILOR REALIZATE DE CĂTRE CONSILIILE RAIONALE PENTRU PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI ÎN ANUL 2019

INTRODUCERE

Prezenta notă a fost elaborată cu scopul de a evalua activitatea Consiliilor Raionale/Municipale/ Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului (CR/M/LPDC) în anul 2019. CR/M/LPDC sunt organe consultative ale administrației publice locale care asigură monitorizarea implementării politicilor de stat în domeniul protecției drepturilor copilului.

Documentul include informații colectate și generalizate de către Direcția Secretariate Permanente a Cancelariei de Stat. Prin urmare, conform indicației nr. 24-07-9328 din 30 decembrie 2019, 19 dintre cele 35 unități administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova au remis informații referitoare la activitatea Consiliilor Raionale/Municipale/Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Astfel, au fost analizate:

1. Rapoartele privind activitatea Consiliilor Raionale/Municipale/Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului în anul 2019;
2. Planurile de activitate a CR/M/LPDC pentru anul 2020 (aprobate);
3. Informația privind componența actuală a CR/M/LPDC;
4. Informația privind serviciile disponibile pentru copii și tineret din unitățile administrativ teritoriale, conform structurii tip propuse.

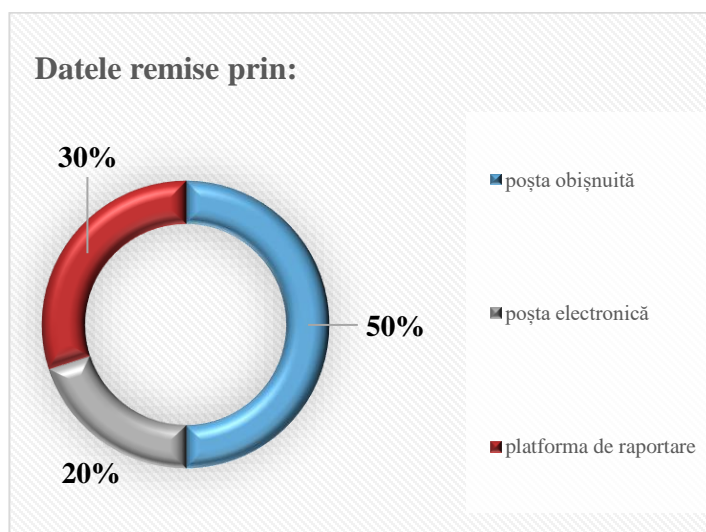
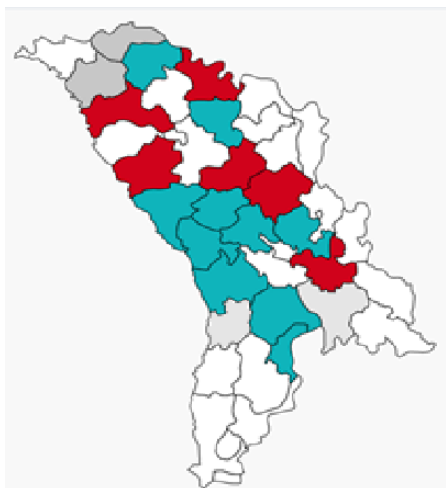
În notă structural, informațiile sunt reflectate conform următoarelor compartimente:

- I. Aspecte privind activitatea Consiliilor Raionale/Municipale/Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului în anul 2019**
- II. Componența Consiliilor Raionale/Municipale/Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului**
- III. Consolidarea capacităților Membrilor Consiliilor Raionale/Municipale/Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului în domeniul protecției drepturilor copilului**
- IV. Monitorizarea activității Consiliilor Raionale/Municipale/Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului în anul 2019 de către secretariatul Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului.**
- V. Activități dedicate Zilei Internaționale a Copilului – 1 iunie 2019.**
- VI. Concluzii și recomandări.**

Prezentarea datelor

În scopul facilitării procesului de colectare a informației, în premieră a fost posibilă prezentarea datelor prin intermediul platformei de raportare a paginii www.cnpdc.gov.md, precum și prin intermediul poștei electronice și poștei obișnuite.

În acest scop au fost create 35 conturi, iar datele de acces au fost distribuite secretarilor CR/M/LPDC în cadrul atelierului de consolidare a capacităților acestora din 22 noiembrie 2019. În cadrul aceluiași atelier secretarii au fost instruiți privind accesarea și completarea datelor din conturi. În rezultat, 17,1% din respondenți au realizat raportarea prin intermediul platformei, 28,6 % au preferat metoda tradițională de prezentare pe suport hârtie, 11,4% au remis datele prin intermediul poștei electronice, iar 42,8% nu au prezentat informațiile solicitate.

Aspecte privind activitatea Consiliilor Raionale/ Municipale/ Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului în anul 2019

Conform prevederilor HG409/1998, trimestrial sunt planificate ședințele CR/M/LPDC.

În scopul facilitării transparenței activității structurilor locale ale CNPDC, în pagina www.cnpdc.gov.md a fost creat calendarul ședințelor CR/MPDC, iar pe parcursul anului 2019 secretarii au fost permanent îndemnați să anunțe despre realizarea ședințelor și periodic contactați telefonic. Informațiile colectate au fost completate cu datele din rapoartele prezentate de Consiliile raionale. Urmare a analizei informațiilor prezentate Consiliile raionale pentru protecția drepturilor copilului s-au întrunit în ședințe de lucru, după cum urmează:

	2019	2018		2019	2018
Anenii Noi	4	4	Hîncești	3	4
Basarabeasca	4	4	Ialoveni	3	3
Briceni	0	4	Leova	2	
Cahul	2	4	Nisporeni	2	3
Călărași	4	4	Ocnîța	4	6
Cantemir	4	3	Orhei	5	6

Căușeni	3	4	Rezina	1	3
Cimișlia	4	3	Rîșcani	3	4
Criuleni	4	4	Sîngerei	2	4
Dondușeni	4	4	Șoldănești	2	4
Drochia	3	4	Soroca	4	4
Dubăsari	1	3	Ștefan Vodă	0	4
Edineț	2	2	Strășeni	2	4
Fălești	3	3	Taraclia	1	3
Florești	2	4	Telenești	4	5
Glodeni	2	4	Ungheni	3	2

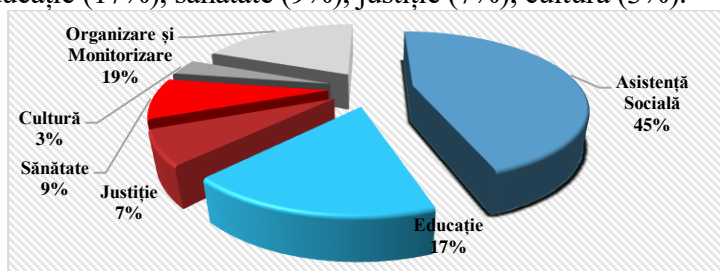
Informația privind activitatea consiliilor pentru protecția drepturilor copilului din municipiile Chișinău și Bălți, precum și în UTA Găgăuzia nu a fost prezentată.

De regulă, CRPDC se întrunesc trimestrial în ședințe ordinare, iar în caz de necesitate, în ședințe extraordinare. Conform rapoartelor de activitate analizate pentru anul 2019 au fost discutate subiecte ce țin de:

- coordonarea și monitorizat activităților structurilor locale prin efectuarea vizitelor, intervențiilor de lucru în vederea susținerii copilului și familiei;
- elaborarea programelor locale și planurilor de acțiuni privind protecția drepturilor copilului și a familiei;
- evaluarea condițiilor de dezvoltare și educație a copiilor și adolescenților în instituțiile medicale, de îngrijire, învățământ și tabere de odihnă, în scopul prevenirii și evitării situațiilor de risc;
- monitorizarea serviciilor acordate copilului și familiei de către comunitate și structurile publice pentru protecție, dezvoltare și educație;
- organizarea activităților de informare a comunității privind drepturile copilului, ce contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai și siguranță a copilului, precum și activități distractive pentru copii.

Contrar recomandării privind includerea pe ordinea a organelor consultative locale a subiectelor privind protecția drepturilor copilului cu caracter general, fără a se referi la situații particulare, au fost constatate unele încălcări în acest sens.

Cele mai multe subiecte discutate în cadrul ședințelor țin de domeniul asistență socială (45%) inclusiv conlucrarea în scopul identificării și referirii cazurilor de violență împotriva copilului, organizare și monitorizare (19%), educație (17%), sănătate (9%), justiție (7%), cultură (3%).

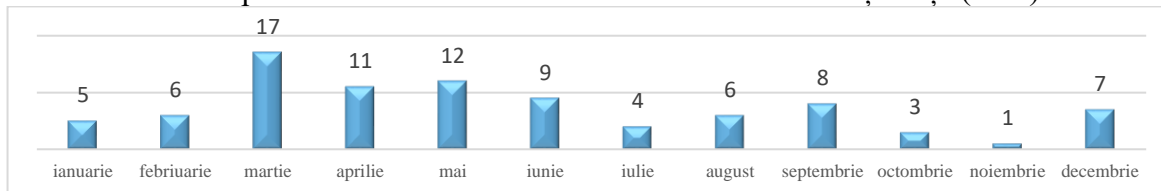

O atenție specială a fost acordată subiectelor, precum:

1. Implementarea mecanismului intersectorial de colaborare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatarei și traficului;
2. Informarea/sensibilizarea populației în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie;
3. Colaborarea intersectorială în domeniul medico-social în vederea reducerii ratei mortalității infantile și a copiilor cu vârsta de până la 5 ani;
4. Măsurile întreprinse de autoritățile publice locale întru prevenirea și combaterea delincvenței juvenile;
5. Școlarizarea copiilor și prevenirea fenomenelor de absenteism și abandon școlar;
6. Prevenirea victimizării copilului și a cazurilor de suicid/tentative de suicid;
7. Asigurarea dreptului la educație a copiilor cu CES și a celor cu dizabilități;
8. Rezultatele activității CRPDC, CLPDC, a serviciilor sociale și a centrelor de sănătate.
9. Organizarea odihnei de vară a copiilor;

10. Organizarea și desfășurarea activităților cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului și Zilei Familiei;
11. Promovarea modului sănătos de viață.
12. Promovarea siguranței și securității rutiere.

De remarcat că în primul semestru al anului au avut loc mai multe ședințe (68%) decât într-al doilea.

Pe parcursul anului Consiliile Raionale pentru Protecția Drepturilor Copilului au efectuat numeroase deplasări și vizite de lucru în scopul monitorizării activității structurilor consultative locale, discuții cu participarea echipelor multidisciplinare din teritoriu, primari.

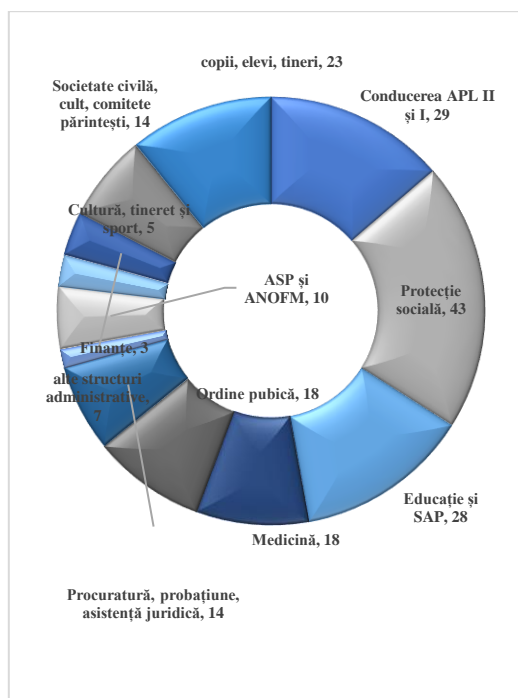
O atenție deosebită a fost acordată organizării activităților cultural-artistice cu valoare educativă, printre care Ziua internațională a copilului, Ziua Familiei, Ziua universală a drepturilor copilului, Ziua internațională a romilor, Ziua persoanelor cu dizabilități, Ziua cunoștințelor, Caravana de Crăciun, Activități de caritate, Săptămâna siguranței pe internet, acțiunea 16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen și altele.

În scopul eficientizării activității Consiliilor Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului și oferii unei vizibilități mai mari privind obiectivele și problemele urmărite, acestea elaborează anual planul de activitate. Planul cuprinde subiectele din diverse domenii care necesită intervenție din partea autorităților publice locale. În planificarea activității consiliilor pentru anul 2020 analizate s-a ținut cont de strategiile și programele naționale de protecție a drepturilor copilului și familiei, precum și de probleme existente, specifice unităților administrativ-teritoriale. Planurile de activitate aprobate, scanate sunt disponibile pe pagina web www.cnpdc.gov.md.

Componenta Consiliilor Raionale/ Municipale/Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului

Urmare a schimbărilor produse după alegerile locale din octombrie 2019 în 18 din cele 19 răspunsuri recepționate se constată schimbarea componenței CRPDC.

Numărul membrilor CRPDC variază de la 9 la 14 persoane. Consiliile raionale sunt compuse din președinte, vicepreședinte, secretar și membrii consiliilor, fiind specialiști din domeniul educației, sănătății, asistenței sociale, securității, probațiunii, serviciilor de documentare a populației și reprezentanți ai societății civile. Un aspect pozitiv în activitatea CR/MPDC este includerea copiilor în componența acestora, fapt ce permite identificarea rapidă a necesităților și problemelor cu care se confruntă minorii. Numărul membrilor CRPDC, din care copii/elevi/tineri, în 2019 comparativ cu 2018 nu a prezentat diferențe semnificative

		Total 2019	Copii 2019	Total 2018	Copii 2018
1	Anenii Noi	11	3	10	3
2	Basarabeasca	13	2	13	2
3	Briceni			13	0
4	Bălți			13	0
5	Cahul			13	1
6	Călărași	12	1	12	0
7	Cantemir			11	0
8	Căușeni	12	1	12	1
9	Cimișlia	9	1	9	0
10	Criuleni	13	2	13	0
11	Dondușeni	12	1	11	1
12	Drochia			13	4
13	Dubăsari			10	0
14	Edineț			11	0
15	Fălești	11	2	13	2
16	Florești	11	0	13	0
17	Glodeni			9	0
18	Hîncești	12	0	12	0
19	Ialoveni			11	2
20	Nisporeni	14	1	11	1
21	Ocnîța	13	2	14	3
22	Orhei	11	2	13	0
23	Rezina			12	0
24	Rîșcani	9	1	8	0
25	Sîngerei			9	0
26	Șoldănești			10	0
27	Soroca	13	2	14	2
28	Ștefan Vodă			7	0
29	Strășeni	10	0	10	0
30	Taraclia			8	0
31	Telenești	13	1	13	1
32	Ungheni	12	1	13	1

Consolidarea capacităților Membrilor Consiliilor Raionale/Municipale/Locale pentru Protecția Drepturilor Copilului în domeniul protecției drepturilor copilului

În scopul consolidării capacității membrilor CR/M/LPDC în domeniul protecției drepturilor copilului în perioada, 24-26 septembrie 2019, Direcția secretariate permanente a Cancelariei de Stat a organizat 3 ateliere regionale cu subiectul „Protecția imaginii și drepturilor copilului în procesul interacțiunii cu reprezentanții mass-media și la distribuirea subiectelor privind încălcarea drepturilor copilului prin intermediul postărilor pe rețelele de socializare”. Atelierele au avut loc la Cimișlia pentru unitățile administrativ-teritoriale din sud, la Briceni pentru cei din nord și la Chișinău pentru centrul țării. De instruire au beneficiat 130 persoane, printre care reprezentanți ai administrației raioanelor, responsabilii de probleme sociale, reprezentanții organelor locale de specialitate din domeniul educației, asistenței sociale și ordinii publice din toate unitățile administrativ-teritoriale ale țării.

Sud	24.09	or. Cimișlia, Consiliul Raional	Basarabeasca, Cahul, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Leova, Ștefan Vodă, Taraclia și UTA Găgăuzia
Nord	25.09	or. Briceni, cafenea „Ucraina”	Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Soroca, Șoldănești și municipiul Bălți

Centru	26.09	mun. Chișinău, Palatul Republicii	Anenii Noi, Călărași, Criuleni, Dubăsari, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Orhei, Strășeni, Telenești, Ungheni și municipiul Chișinău
--------	-------	--------------------------------------	---

Agenda a inclus subiecte precum aspectele legale privind protecția identității copilului, principii generale de comunicare cu mass media în relatările cazurilor de încălcare a drepturilor copilului de către specialiști, utilizarea instrumentelor de comunicare proprii. gestionarea conturilor oficiale de pe rețele de socializare și pagini web dedicate și au împărtășit experiențe de interacțiune cu reprezentanții mass-media cu referire la subiectele privind încălcarea drepturilor copilului.

Echipei Cancelariei de Stat s-au alăturat psihologi din cadrul serviciului telefonic gratuit „Telefonul Copilului -116111”, pentru a împărtăși din experiența lor de interacțiune pozitivă și bunele practici de conlucrare cu reprezentanții mass-media național.

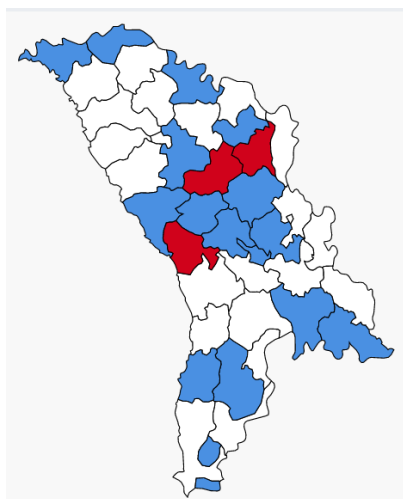
Totodată, la evenimente au fost prezenți și reprezentanți ai mass-media locale și delegate în teritoriu, care au menționat că subiectul este unul foarte actual și util atât pentru specialiști din domeniu, cât și pentru ei însuși. Conlucrarea între executiv, autoritățile publice locale și „puterea a patra” poate fi una foarte pozitivă și benefică pentru a aduce în prim plan al publicului consumator de informații, subiecte de interes public, legate de respectarea drepturilor copilului dar și soluții pentru a preveni aceste încălcări.

Realizarea atelierelor a fost susținută de UNICEF în cadrul proiectului de asistență tehnică acordat pentru activitățile Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului al Cancelariei de Stat.

Prin același proiect a fost susținut realizarea atelierului de lucru pentru consolidarea capacității secretarilor Consiliilor Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului (CR/MPDC) la care au mai participat, reprezentanți ai Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Ministerului Afacerilor Interne, Fondului Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF), și a Reprezentanței fundației „Terre des Hommes” în Republica Moldova.

Agenda a inclus subiecte precum monitorizarea activității CR/MPDC în anul 2019. Planificarea activităților pentru anul 2020, dialog deschis. *Provocări în colaborarea dintre autoritățile publice locale și centrale în cazurile de încălcare a drepturilor copilului scoase în evidență prin intermediul mass-media și rețelelor de socializare. Propuneri privind stabilirea unui mecanism de informare reciprocă promptă.* Prezentarea platformei ChildHub și a oportunităților de învățare pentru profesioniștii la nivel local, informarea cu privire la actualizările în pagina www.cnpdc.gov.md și instruirea cu privire la accesarea conturilor pentru prezentarea datelor.

Monitorizarea activității Consiliilor Raionale/Municipale/Lo cale pentru Protecția Drepturilor Copilului în anul 2019 de către secretariatul Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Participarea reprezentanților secretariatului CNPDC la ședințele CR/M/LPDC pe parcursul anilor 2014-2018 și 2019

Monitorizarea activității CR/M/LPDC în anul 2019 a fost efectuată telefonic, prin colectarea informațiilor conform structurii -tip de raportare, dar și prin participare la ședințele a 3 CRPDC a reprezentanților Direcției secretariate permanente.

Prima vizită a fost realizată în rl. Rezina, în data de 4 aprilie 2019 în scopul monitorizării activității structurii locale a Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului (CNPDC) în implementarea politicilor naționale în domeniul protecției copilului și familiei.

În cadrul ședinței au fost discutate acțiunile ce urmează a fi întreprinse la nivel raional pentru buna organizare a evenimentelor consacrate Zilei internaționale a familiei și Zilei internaționale a copilului. Un accent deosebit se propune a fi pus pe sensibilizarea comunității cu privire la importanța respectării dreptului fiecărui copil de a crește și a se dezvolta într-un mediu familial sănătos, precum și implicării ambilor părinți în educația copiilor. Membrii prezenți ai Consiliului raional pentru protecția drepturilor copilului au fost îndemnați să reexamineze proiectul Planului de activitate pentru anul curent, iar, odată cu intrarea în vigoare a noului Regulament al CNPDC, să propună Consiliului raional modificarea componenței pentru a include reprezentanți ai consiliilor elevilor/tineretului și a societății civile active din raion.

A doua vizită de monitorizare desfășurată la 2 iulie 2019 la ședința CRPDC Nisporeni. Subiectul specific de discuție a vizat accesul copiilor romi din satul Vulcănești la sistemul de învățământ, măsurile întreprinse pentru

a preveni fenomenul abandonului și absenteismului școlar în noul an școlar, precum și a aborda activitățile de prevenire a riscurilor pentru copii, asociate perioadei estivale. În cadrul întâlnirii, au fost înaintate o serie de recomandări privind reexaminarea Planul de activitate pentru anul curent, în vederea extinderii listei subiectelor de discuție conexe protecției drepturilor copilului, precum și includerea propunerilor din partea consiliului elevilor și tinerilor, pentru a spori rolul și importanța opiniei acestora în procesul de luare a deciziilor.

A treia vizită de monitorizare a avut loc la 6 noiembrie 2019 la ședința Consiliului Raional pentru Protecția Drepturilor Copilului din raionul Telenești.

Vizita de monitorizare a fost realizată cu scopul de a discuta succesele și provocările cu care s-au confruntat autoritățile din raion în perioada de pregătire a instituțiilor de învățământ către noul an școlar 2019-2020, măsurile de intervenție timpurie pentru a determina în timp util și referi către specialiști

copii cu probleme de sănătate, precum și a aborda activitățile de prevenire a fenomenului suicidului în rândul copiilor și adolescenților. La fel, au fost apreciate activitățile realizate de Centrul de sănătate prietenos tinerilor pentru a preveni și acorda asistență tinerilor din grupurile social-vulnerabile dar și tuturor celor ce se adresează după ajutor și sfat.

În cadrul întâlnirii au fost înaintate o serie de recomandări privind abordarea unor probleme enunțate de membrii CRPDC Telenești. Toate informațiile relevante vizitelor de monitorizare au fost plasate pe pagina www.cnpdc.gov.md.

În scopul informării părților interesate cu privire la activitățile organizate de către autoritățile publice locale (parte a planurilor de activitate a CR/M/LPDC) au fost sistematizate și publicate pe pagina www.cnpdc.gov.md următoarele informații:

Activități dedicate Zilei Internaționale a Copilului – 1 iunie 2019.

Nr. d/o	Unitatea administrativ-teritorială	Data, Ora	Activități
1.	Mun. Chișinău (sectoarele și suburbiile): <i>Ciocana</i>	29 mai 15:00	Flashmob dedicat promovării modului sănătos de viață „Să creștem sănătos!” cu program distractiv la care vor participa copiii de la centrele comunitare din sector.
		1 iunie 09:00	Program sportiv, (master clas) prezentări – yoga și dansuri moderne, concurs de desene pentru copii – 1 oră la care vor participa colectivele artistice, cluburi sportive, copii din sector.
		1 iunie 10:00 – 13:00	Spectacol muzical „Hai, copilărie!” în parteneriat cu DPPDC Ciocana și DETS; Centrul de Creație „Ghiocel”, Ateliere de creație (master-class), a căror participanți vor fi colectivele artistice, cercurile aplicativ-decorative, biblioteca „Transilvania” și copii din sector. Activitatea se va desfășura în scuarul DETS.
		1 iunie 10:00	În sala de festivități a preturii va avea loc desfășurarea primei zile de concurs a Festivalului Internațional al Talentelor Lumii „Micul Prinț”, ediția XXVI-a, cu participarea Organizației Mondiale a Copiilor Talentați, con cursanților și publicului din sector.
		1 iunie 13:00 – 14:30	Excursie cu troleibuzul „Să ne cunoaștem localitatea!” pentru copiii de la Centrele Comunitare din sector, participanții fiind discipolii Centrelor Comunitare cu vârsta până la 10 ani și pedagogii.
	<i>Rîșcani</i>	1 iunie 11:00	Desfășurarea Programului festiv și cultural-artistic în scuarul din str. Miron Costin, lângă Complexul Memorial „Feciorilor Patriei – Sfântă Amintire”
	<i>Buiucani</i>	1 iunie	Expoziția pentru copii, master-class cu participarea copiilor din cadrul Centrelor de Creație, program cultural-distractiv și expoziție „Kids Expo” cu genericul „Sărbătorim ziua copilului cu toată familia”, lansarea unui proiect social în scopul inițierii campaniei sociale de promovare a activităților sportive, educative și distractive.
	<i>Centru</i>	1 iunie 11:00	Spectacol muzical-coregrafic cu participarea studio-urilor de copii și evoluări demonstrative-gen sportiv, jocuri distractive, concursuri, ștafete, competiții, animații publice pentru participanții în program, petrecerea festivă a primului grup de copii la tabăra de odihnă „Cireșarii”, excursii în raza or. Chișinău.
	<i>Botanica</i>	1 iunie	Acțiune cultural –artistică „Primăvara Copilăriei”, turneu de mini-fotbal, turneu de volei, festival-concurs municipal de arta plastică, creație literară și muzicală. Activități cultural-artistice și sportive, organizate de Centrele comunitare pentru copii și tineri (CCCT) din toate sectoarele or. Chișinău.
	<i>Ciorescu</i>	1 iunie 10:00	Concert părinți-copii „Cu vedete în duete”, teatru de păpuși, distracții pentru copii (topogane, trenuțul, mașinuțe)
	<i>Cricova</i>		Concert cu elevii Școlii de Arte din or. Cricova Concurs „Desen pe asfalt”

			Flashmob – program prezentat de către dansatorii de dans modern „Renaissance, Școala de Arte din or. Cricova Program distractiv cu eroi din povești, care va fi prezentat de Teatrul „Guguță” din or. Chișinău Oferirea cadourilor și dulciurilor.”
	<i>Durlești</i>	1 iunie 09:30	Spectacol distractiv de circ cu clovni, magie, fachir și animale, spectacol muzical prezentat de elevii liceului Hyperion și copiii IET nr. 2,201 și nr.3 din orașul Durlești, Starturi vesele cu participarea copiilor prezenți la sărbătoare și servirea copiilor cu înghețată și apă potabilă.
	<i>Grătiești</i>	1 iunie 10:30	Mesaj de felicitare al primarului comunei. Program literar-artistic cu participarea copiilor.
11:00		Program distractiv pentru copii cu actori și spectacolul „Colajul lui Guguță”, prezentat de Teatrul municipal de păpuși „Guguță”.	
12:00		Carusel vesel, tobogane, discotecă pentru copii.	
	<i>Codru</i>		Ziua Internațională a Copilului va fi organizată în cadrul evenimentului „Ziua Sportului”. Va fi organizat un concert, jocuri și vor fi instalate tobogane.
	<i>Vadul lui Vodă</i>	1 iunie	Programe artistice și distractive pentru copii, care se vor desfășura în incinta Casei de Cultură.
	<i>Vatra</i>	1 iunie 11:00	Recital de poezii și cântece, Grădinița creșă nr. 193
		11:30	Program cultural artistic prezentat de elevii Gimnaziului „Gh. Malarciuc”
		12:15	Starturi vesele
		12:45	Livrarea dulciurilor
		13:15	Program prezentat de animatori
		14:15	Finalizarea programului
2.	Mun. Bălți	27 mai – 30 iunie	Programul dedicat Zilei Ocrotirii Copilului include activități socio-culturale, sportive și acte de caritate. Printre activitățile socio-culturale se includ: concerte, programe de divertisment, expoziții, show-programe, ore de divertisment, concursuri de desene, serbări festive, spectacole, activități literar-artistice, excursii, master-clas-uri, picnic, Flashmob, iarmaroc, etc. Activitățile sportive se vor desfășura pe 1 iunie și vor include: competiții sportive, turneu de fotbal, mini-turneu de box, concursuri, jocuri distractive, face-painting. De asemenea, va avea loc omagierea copiilor nou-născuți pe 1 iunie 2019 și felicitarea familiilor (mesaj de felicitare, buchet de flori, jucării și ajutor material), iar pentru copiii din familiile social-vulnerabile vor fi organizate mese calde în cadrul SRL „Cristea-Aurica” pentru perioada 1-30 iunie.
3.	Anenii Noi	29 mai – 2 iunie	Activitățile includ: concursuri artistice, de desene, sportive, teatru, excursii, desene pe asfalt, starturi vesele, ateliere de creație, concerte (dansuri, cântece, poezii) clovni și oferirea surprizelor dulci. Activitățile sunt organizate de instituțiile de învățământ din raion în parteneriat cu APL și se vor desfășura în incinta instituțiilor menționate.
4.	Basarabasca	1 iunie	Programe culturale în localitățile din raion
		2 iunie	Sărbătoarea pentru copii „Planeta copilăriei”, care va avea loc în orașul Basarabasca.
5.	Cahul	1 iunie 09:00	Parada copiilor din Centrele de Creație, școli, grădinițe
		09:30	Concert de sărbătoare: „Copilărie-păpădie” și expoziția de sărbătoare, care se vor desfășura în Piața Horelor.
		10:30	Poenițe vesele și Starturi vesele, care se vor desfășura în Parcul Central „Grigore Vieru”
		18:00	Parada colectivelor artistice de copii de la Palatul de Cultură Cahul și Concertul de sărbătoare „Copilărie – plai de basm”, care vor fi organizate în Centrul orașului (Str. Prospectul Republicii intersecție cu str. Ștefan cel Mare) și Piața Horelor. Pe parcursul zilei vor avea loc activități distractive organizate de agenții economici din teritoriu.

6.	Călărași	1 iunie 10:00	În or. Călărași vor fi organizate concursuri, dansuri, cântece, clounadă, momente magice, topogane, desene pe asfalt, master-clas, etc. În localitățile din raion vor fi organizate programe artistice, teatru, starturi vesele, jocuri distractive, concurs de desene, concerte, spectacole, activități pe zone (master-clas la arte vizuale, meșteșugărit, creație floristică, ecologică, reguli de trafic), loterie, vizionarea filmului, expoziții, discotecă, bule cu săpun, desene pe asfalt și oferirea cadourilor, dulciurilor, fructelor, înghețatei și suc.
7.	Cantemir	1 iunie 09:00	Serviciul Asistență Psihopedagogică vor organiza Ziua Copilului conform scenariului „Pe aripile copilăriei, în țara fanteziei”, activitățile fiind divizate pe următoarele domenii: 1. „Noi și drepturile noastre” 2. Centru de interes „Arta” 3. „Alfabetizare” 4. „Știință” 5. „Construcții” Oferirea cadourilor simbolice pentru stimularea și incluziunea copiilor cu CES în conformitate cu Regulamentul de desfășurare și devizul de cheltuieli aprobat. Durata activităților – 3 ore. Desfășurarea Turneului de Fotbal, etapa finală (copii până la 9 ani) pe terenul de fotbal I.P. Gimnaziul „Alexandru Pușkin”, fiind organizat de Școala Sportivă. La turneu vor participa 8 filiale din instituțiile de învățământ. Oficialitățile de la Oficiul Regional de Dezvoltare Sud Cahul al Federației Moldovenești de Fotbal vor oferi echipelor sportive mingi și veste pentru antrenament.
		09:30 – 11:30	Prezentarea expoziției de lucrări ale cercurilor aplicative a Centrului de Creație al Copiilor, prezentarea spectacolului de cântece și dansuri de către cercurile artistice și oferirea dulciurilor, înghețatelor și sucurilor. Activitățile se vor desfășura în sala Casei raionale de Cultură „Nicolae Sulac”.
		10:30 – 14:00	Organizarea de către primăria orașului Cantemir a starturilor vesele, jocurilor distractive, concursurilor cu tematica Ziua Energiei și oferirea diplomelor, medaliilor și altor cadouri celor mai activi participanți.
8.	Criuleni	1 iunie	Spectacol tematic „Dulcea mea copilărie”, cu participarea colectivelor artistice locale – 1 iunie, în Centrul Raional de Cultură și Tineret „G.Sârbu”
		2 iunie	Festivalul Raional folcloric al copiilor cu genericul „Leagănul copilăriei” în comuna Bălăbănești
9.	Drochia	1 iunie 10:00	Teatru, animatori, jocuri distractive, concursuri cu implicarea părinților, premiere, înghețată gratuită
		16:00	Spectacol „Amintiri din copilărie”
10.	Fălești	1 iunie	În centrul or. Fălești vor fi organizate 5 ateliere distractive pentru copii cu genericul „Copilărie – filă din poveste”, care vor include jocuri intelectuale (jocuri puzzle), concurs de desen, face painting, fetițe cu cosițe (coafuri împletite), oferirea baloanelor, și 3 ateliere cu caracter educativ și creativ (pozarea copiilor cu animatorii Echipei „Vis”, activitate tip dans-joc cu animatorii și rebusul copilăriei - ghicitori). De asemenea, va fi organizat un mini târg cu lucrările confecționate de copiii din serviciile tutelă/curatelă și asistență parentală profesionistă. În localitățile din raion vor fi organizate programe artistice, jocuri distractive, desene pe asfalt, expoziții, recitaluri de poezii, concerte, excursii, concursuri, Flashmob, dulciuri, cadouri, precum și acte de caritate .
11.	Glodeni		În scuarul orașului Glodeni se vor desfășura următoarele activități: Deschiderea festivă, Cuvânt de felicitare din partea autorităților; Desfășurarea concertului cu participarea elevilor premianți la concursurile raionale și republicane și animatorilor; Concursul desenelor pe asfalt cu genericul „Pe pământul mare un copil e-o floare”; Jocuri sportive cu genericul „Cine e cel mai isteț”, concurs recital de poezie, Dulciuri, cadouri pentru toți participanții. Responsabili de activitățile enumerate sunt Direcția de Învățământ, Tineret și Sport Glodeni, Instituțiile de educație timpurie și APL. Festivalul culorilor se va desfășura în incinta Casei de Cultură, responsabili APL.

12.	Hîncești	1 iunie	Program artistic „Copilărie dulce armonie” (concurs cel mai bun declamator, cel mai iscusit dansator, cel mai bun artist în devenire) și surpriza dulce în 46 instituții, starturi vesele pe categorii de vârstă, desene pe asfalt, spectacol pentru copii.
13.	Ialoveni	1 iunie	Primăria Ialoveni organizează un program cultural distractiv, iar Complexul Turistic „Costești” organizează Festivalul „Copilărie dulce pădărie”. La festival vor participa 15 copii plasați în serviciul APP și CCTF, 16 copii vor fi însoțiți la piscina „Cetatea Albă”, 5 copii – la Grădina Zoologică, iar 2 copii – la Orhei Land. De asemenea, va avea loc deschiderea Centrului de Plasament Temporar pentru Copii separați de Părinți, Ruseștii Noi.
14.	Leova	1 iunie	Expoziție în grădina bibliotecii: „Copilăria e taina dezvoltării viitorului”, teatru de păpuși cu reprezentanți din Bulgaria, concurs de desene pe asfalt „O poveste de neuitat este copilăria”, citirea în aer liber „Aici trăiește copilăria”, Compunerea unui eseu „O zi minunată de copilărie”, iar Centrul de Creație a copiilor va organiza un spectacol cu animatorii teatrului „Gâgălici”, concurs de ciclism, trotinete, desene pe asfalt, ateliere (desene pe față, coafuri). În localitățile din raion vor fi organizate expoziții, spectacole, jocuri distractive, starturi vesele, competiții, recital de poezii și cântece, serate, dansuri, teatru, întrebări-capcană, șah, tobogane, oferirea surprizelor dulci, etc.
15.	Nisporeni	1 iunie 10:00	Evenimentul cu genericul „Copilul de azi – viitorul de mâine” se va desfășura în Piața Stefan cel Mare și Sfânt și va include următoarele activități: Concursuri, evoluări, oferte de divertisment pentru copii, inclusiv cadouri. Organizatorii evenimentului sunt: Secția de Cultură și Turism, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei, Direcția Învățământ, Tineret și Sport în parteneriat cu Primăria orașului Nisporeni. În cele 23 primării din raion vor fi organizate acțiuni, dedicate Zilei Internaționale a Copilului cu implicarea Caselor de Cultură și a Instituțiilor de învățământ.
16.	Ocnîța	25 mai- 3 iunie	În or. Ocnîța și localitățile din raion vor fi organizate concerte, concursuri sportive, jocuri distractive, cântece, dansuri, expoziții de lucrări ale elevilor școlii de arte, Gala laureaților cu performanțe, acte de binefacere.
17.	Orhei	26 mai	CRC „A. Suruceanu” va organiza „Hora copiilor” la care vor participa copii din colectivele de dans de la CRC „A. Suruceanu”, Centrul de Creație a copiilor, Școala de Muzică pentru copii. În mun. Hîncești va fi organizat un concert la care vor participa copii de la Centrul de Creație Hîncești.
		30 mai	Spectacole pentru copii „Cel mai bun amic”, care va fi prezentat de Teatrul pentru copii „Piciul Julien”. Spectacolul va fi organizat în localitățile: Camența, Teleșeu, Trebujeni, Brănești, Furceni, Ivanca și Chiperceni/Biești.
		31 mai – 2 iunie	În toate localitățile raionului vor avea loc activități culturale-artistice dedicate Zilei Internaționale a Copilului, responsabili fiind vicepreședinții raionului Ilie Rabii, Iurie Siloci și Sergiu Pislaru.
		1 iunie	Desene pe asfalt cu genericul „Culorile copilăriei”, care va fi organizată de Biblioteca pentru Copii „Ion Creangă” Expoziții de publicații și povești pentru copii „Copiii – guvernatorii planetei”, organizat de BPR „A. Donici”, mun. Orhei.
18.	Rezina	1 iunie 09:00-14:00	Festivitatea cu genericul „Copilărie, leagăn fericit” include următoarele activități: expoziție cu vânzări „Târgul copiilor”, jocuri mascate în aer liber, face painting, concurs de desen pe asfalt, competiții și jocuri distractive.
		14:00-16:00	Program de evoluare a colectivelor artistice din raion.
		16:00-18:00	Activități în aer liber
19.	Sîngerei	1 iunie 09:00- 10:00	Concert prezentat de copiii din instituțiile preșcolare din orașul Sîngerei. Care se va desfășura în Piața Centrală, strada Independenței 111.
		10:00	Expoziții, creații tehnice ale copiilor, desene pe asfalt, jocuri, distracții sportive, programe artistice – Parcul orașenesc a copiilor

		11:00	Expoziții de carte cu genericul „1 iunie – Ziua Internațională a Copiilor,” „Copilărie - dulce păpădie”- Bibliotecile publice teritoriale Concurs de desene „Copiii pasionați de frumos”, „Copiii – prieteni ai poeziei” - recital de poezie – Bibliotecile publice teritoriale Vizite la biblioteci, vizionarea poveștilor preferate, cântece și desene animate pentru copii – Bibliotecile publice Teritoriale. <u>Înmânarea cadourilor și surprizelor copiilor din partea sponsorilor.</u>
20.	Șoldănești		Concert festiv, expoziție de pictură, desen, de lucrări a cercului de creație (mărgele, ceramică, origami), de cărți, concurs de desene pe asfalt, jocuri interactive, repartizarea ajutoarelor materiale pentru copiii din familii social vulnerabile, copii orfani și celor rămași fără tutelă părintească, târg de caritate pentru colectarea fondurilor pentru participare la un proiect de amenajare a terenurilor de joacă pentru copii , caravana copiilor „Să nu uităm de cei mai triști ca noi” (vizite la copii bolnavi, invalizi).
21.	Ștefan Vodă	1 iunie	Excursii în or. Chișinău, Parada Măștilor eroilor din povești, concursul desenelor pe asfalt, expoziții de lucrări de artizanat, concurs de cântece cu genericul „În grădina copilăriei”, Flashmob cu genericul „Mă simt fericit în familia mea”, master-class în diverse tehnici, jocuri distractive, Hora Măștilor, oferirea cadourilor, înghețatei, dulciurilor și apei. La eveniment vor participa copiii din toate localitățile raionului. În instituțiile de învățământ se vor desfășura activități cultural-artistice și sportive cu participarea copiilor, părinților, cadrelor didactice.
22.	Telenești	1-2 iunie	În localitățile Chiștelnița, Inești, Nucăreni vor fi organizate jocuri și concursuri distractive, tobogane, spectacole de teatru pentru copii. În toate localitățile din raionului Telenești, activitățile se vor desfășura în preajma grădinițelor, gimnaziilor, pe terenuri sportive, parcuri, casele de cultură. Consiliul Raional Telenești în parteneriat cu Primăria orașului vor organiza un program artistic participarea copiilor de la Centrul de Creație Telenești, grădinițele de copii din oraș, gimnaziile, Centrul de Cultură și Școala raională de Muzică „Gheorghe Mustea”. Vor fi instalate tobogane și complexe multiple de joacă pentru copii. Toți copiii vor fi serviți cu dulciuri și înghețată.
23.	Ungheni	1 iunie	În parcul central va fi organizat concert, concurs de desene asfalt, jocuri distractive, expoziție de desene și obiecte hand made. Pe Stadionul Municipal Ungheni vor fi organizate competiții sportive (copii, familii). În 33 de localități din raionul Ungheni vor fi organizate concerte, concursuri de poezii, cântece și dansuri, competiții sportive, jocuri distractive, desene pe asfalt, spectacole literare-muzicale etc.
24.	UTAG, Comrat (site)	1 iunie	Clovni, desene pe față, înghețată, show chimic
		09:30	
		13:00 – 17:00	Trambuline
		14:00	Spectacol pentru copii „Cartea minunilor”
		17:00	Spectacol pentru copii „Madagascar”
25.	Strășeni	2 iunie	Deschiderea sărbătorii, mesaj de salut din partea președintelui raionului, program artistic „Frumoasa lume a copilăriei”, cursă de ciclism (participanții vor primi în dar maiouri și chipiuri cu sigla CR Strășeni), curse de skate-uri, role, pe traseu stabilit, starturi vesele – „Tata, mama și eu...”, jocuri și ștafete sportive, ateliere de creație (origami, argilă, cioplit din lemn, suvenire din pănuși, jocuri de masă), desen pe asfalt, expoziție de desene, master-clas body-art – voluntari din Polonia, tobogane, carusele.
		09:30	
		13:00	În incinta Casei raionale de Cultură se va desfășura Spectacolul „Vulpița șmecherită” (Teatrul pentru copii și tineret)
26	Soroca	1 iunie	Expoziție de carte, acțiuni literar-muzicale și de poezie, concurs de desen pe asfalt, excursii cu jocuri.
27	UTAG	1 iunie	Excursii și expoziții în 6 muzee, aflate pe teritoriul UTA Găgăuzia Concerte, jocuri, concursuri în casele de cultură din 27 localități.

Concluzii și recomandări.

Urmare analizei informațiilor prezentate, precum și discuțiilor purtate în cadrul atelierelor de lucru realizate pe parcursul anului și vizitelor de monitorizare efectuate se recomandă întreprinderea măsurilor necesare pentru:

- Aprobarea noului Regulament al Consiliului național pentru protecția drepturilor copilului și aprobarea Regulamentului cadru de activitate a Consiliilor teritoriale pentru protecția drepturilor copilului, elaborat și consultat pe parcursul anului 2019;
- Încurajarea autorităților publice locale de a include în componența structurilor consultative în domeniul protecției drepturilor copilului reprezentanții consiliilor copiilor/elevilor/tinerilor, pentru a face auzită vocea copiilor (una din recomandare esențiale ale comitetului ONU pentru drepturile copilului pentru Republica Moldova din anul 2017);
- Consolidarea capacităților secretarilor organelor consultative privind utilizarea platformei de raportare online a datelor referitoare la activitatea CR/M/LPDC;
- Consolidarea capacităților specialiștilor din diverse domenii cu atribuții conexe în identificarea, referirea și raportarea diverselor forme de violență împotriva copiilor
- Mediatizarea prin sursele electronice administrate (pagini web, pagini de socializare) a istoriilor de succes și bunelor practici de soluționare a problemelor copiilor.